

HORTUS

DE GROENE SCHATKAMER

nijmegen

Stichting Hortus Nijmegen
Meerjarenbeleidsplan
2026-2029

Januari 2026

INHOUD:

3	Inleiding
4	Organisatiemodel
4	1. Thema's 2026 tot 2029
5	2. Directeur
6	3. Tuinen
9	4. Huis en erf
9	5. Publiek
10	6. Werkgemeenschap
11.	7. Bestuur
12	8. Samenvattend: de agenda voor 2026 tot 2029

INLEIDING

Met dit plan presenteert de Stichting Hortus Nijmegen (verder: Hortus) haar meerjarenbeleidsplan. Omdat de werkzaamheden van de Hortus Nijmegen voor een groot deel bestaan uit jaarlijks terugkerende activiteiten hebben we de planhorizon verbreed naar 4 jaar; dit beleidsplan geldt van 2026 tot en met 2029.

De Hortus is een unieke groene plek die biodiversiteit, natuurbeleving en cultuur combineert en beheert zowel de Tuin van de Toekomst als de Hortus Botanicus. De Botanische Tuin laat de natuur min of meer vrij haar gang gaan en biedt een hoge biodiversiteit, terwijl de Theetuin (Tuin van de Toekomst) een creatieve ruimte is voor natuur, cultuur en evenementen. De Hortus werkt nauw samen met partners, waaronder de gemeente Nijmegen en de Radboud Universiteit. Zij wordt gedragen door een werkgemeenschap van vrijwilligers en donateurs. Het doel is om mensen te verwonderen over en te verbinden met de natuur, terwijl ze leren, ontspannen en creëren.

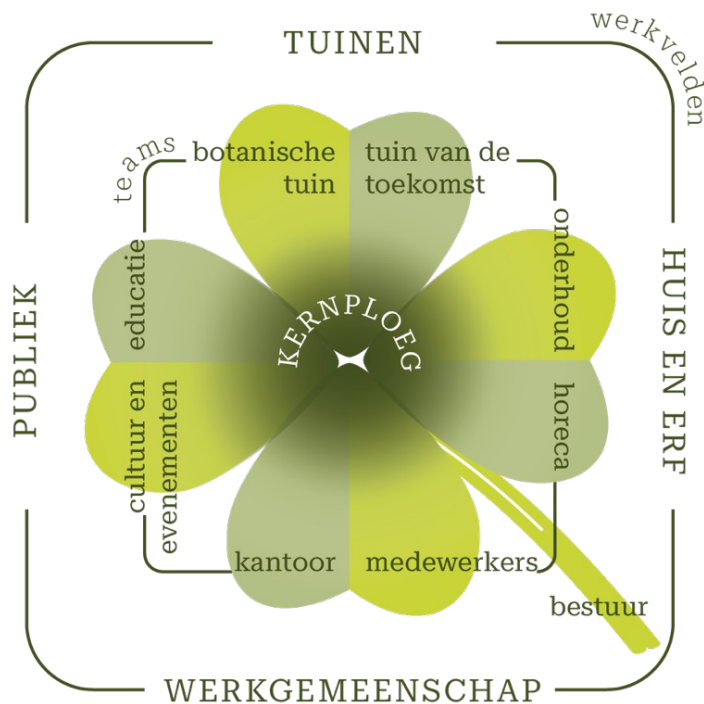
Het beleidsplan werd gemaakt gedurende het vierde kwartaal van het jaar 2025 en hieraan hebben alle betrokkenen bij de Hortus meegewerkt: vrijwilligers, coördinatoren van de teams, directeur en bestuur. Dit gebeurde in lijn van de besturingsfilosofie: ‘Zo willen wij gaan werken’. Het bestuur staat op afstand en de directeur is de spil. De coördinatoren hebben ruimte om het werk aan te sturen en de vrijwilligers vormen de werkgemeenschap die zich vrij voelt om ideeën aan te leveren en te becommentariëren.

De wijze van werken kenmerkte zich gaandeweg met een zekere professionalisering. Iedere medewerker leverde daaraan in zijn rol een bijdrage.

In het beleidsplan wordt de opbouw gevolgd zoals deze is vastgelegd in onderstaand organisatiemodel, ons Klaverblad.

Wij wensen u veel leesplezier,
Stichting Hortus Nijmegen

ORGANISATIEMODEL STICHTING HORTUS NIJMEGEN

1. THEMA'S

Er zijn vier grote thema's waar we ons in de komende jaren door zullen laten leiden. Eerst leggen we de overwegingen voor die leiden tot de keuze voor deze speerpunten.

De Hortus heeft een keuze tussen **vernieuwing en behoud**, met name voor wat betreft het beheer en het onderhoud van beide tuinen. Zowel voor de Tuin van de Toekomst (theetuin) als voor de Botanische Tuin kan gekozen worden voor verschillende benaderingen. De beheerplannen voor beide tuinen bieden daar ruimte voor. Voor de Botanische Tuin zijn verschillende benaderingen mogelijk. 'Laat de tuin zijn gang gaan, stuur eventueel bij en kijk wat de natuur doet', of 'De tuin is een schatkamer van plantengemeenschappen die zo zuiver mogelijk getoond moet worden'. In de eerste redenering 'volgen' we de tuin, in de tweede conserveren we de tuin zoals hij nu is.

Een tweede keuze betreft de **werkgemeenschap** van vrijwilligers. Groeien of gelijk blijven? Het aantal vrijwilligers is de laatste jaren flink gegroeid, van ongeveer 50 naar ongeveer 80. Er is altijd belangstelling voor openstaande vacatures dus groei is geen probleem. Nadeel van groei is echter dat de werkgemeenschap onpersoonlijker wordt wat, met name voor medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt, geen goede zaak zou zijn. Een kleine groei lijkt wel nodig, we hebben een paar kwetsbare plekken met een afbreukrisico. Een gericht vacaturebeleid is dan verstandig.

De Hortus heeft een professionaliseringsslag ingezet. **Professioneel werken versus improvisatie** is dan ook het derde thema. Regelmatig dook de verzuchting op ‘Het karakter van een vrijwilligersorganisatie moet wel behouden blijven. Niet alles zo strak en zakelijk maken’. De Hortus kan voortdurend kiezen voor transparantie en flexibiliteit bij ad hoc maatregelen, maar soms is er geen keuze. De inmiddels verleende alcoholvergunning dwingt bijvoorbeeld tot werken volgens de HACCP standaard. De vraag is bijvoorbeeld ook of we gaan werken met een officieel contractenregister, of we enquêtes houden onder bezoekers en of we onze tuinen professioneel documenteren en archiveren.

Het **1 Beheer en Onderhoud van Opstallen** verdient ook aandacht. De keuze is tussen improvisatie en adhoc oplossen van problemen of een vorm van professioneel vastgoedbeheer waarin we meerjarig kijken naar de conditie van containers, blokhut en kassen, deze vastleggen en waarderen in de begroting op basis van een onderhouds- en vervangingsschema.

In het werken van alle teams zijn deze thema’s zichtbaar. Het is zaak ze scherp te houden en waar nodig een keuze te maken. Op deze manier is permanente toetsing mogelijk voor afwegingen die bestuur, directeur en coördinatoren bij specifieke vragen over de uitvoering moeten maken.

De Hortus beheert het grondgebied van de Tuin van de Toekomst (eigendom van de Radboud Universiteit) en van de Botanische Tuin (eigendom van de gemeente Nijmegen) op grond van contracten met beide partners. Die contracten zullen in 2026 aangepast worden aan de actuele stand van zaken. Daartoe vindt overleg plaats met beide partners/eigenaren.

2. DIRECTEUR

2a. Organisatie

De directeur monitort het functioneren van de werkorganisatie in het organisatiemodel.

Elke twee weken vindt het Kernploegoverleg plaats. De Kernploeg (KP) bestaat uit de directeur en coördinatoren van de teams. De afzonderlijke teams hebben teamvergaderingen. Dit overlegcircuit zorgt voor een flinke belasting van de coördinatoren. De directeur vormt de verbindende schakel tussen KP en bestuur. Daarnaast gaan KP en bestuur tweemaal per jaar samen om tafel voor rechtstreeks overleg. Zo wordt de betrokkenheid, de verbinding en de transparantie van de besluitvorming ondersteund.

Er zijn belangrijke taken binnen enkele teams die nog niet zijn ingevuld. Er staan vacatures open voor vrijwilligers voor administratieve werkzaamheden en voor de informatievoorziening (archief en website).

Er is (weer) een start gemaakt met de begeleiding van zogenaamde ‘traject-vrijwilligers’. Dit zijn mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die terugkeren in het arbeidsproces. Een professioneel begeleidster draagt zorg voor de juiste invulling van de hiermee samenhangende taken.

Vijf functies binnen de organisatie worden ingevuld door betaalde medewerkers.

2b. Projecten

Het project Nieuwe Toegang werd voor het grootste deel in 2025 uitgevoerd. Momenteel loopt de vergunningaanvraag voor de plaatsing van de welkomstboog in de Botanische Tuin. Zodra de vergunning verleend is wordt de boog gemaakt en geplaatst door kunstenaar Fred Broekkamp. Daarmee wordt het project afgerond.

De volgende projecten staan op het programma:

- 1) **Het project Alpinum:** In het kader van natuurherstel wordt de huidige onaantrekkelijke en soortenarme grasmat van glanshaver met woekerende soorten verwijderd en afgevoerd. Het gebied wordt opnieuw ingericht als een synthese van Mesobromion (droog kalkgrasland) en klimaatgeschikte begeleidende vegetaties. De ingreep die we voor ogen hebben, herstelt/ontwikkelt deze vegetatie naar een combinatie van wat Victor Westhoff (grondlegger van de tuin) ooit bedoeld heeft voor die plek. Daarbij calculeren we de (on)mogelijkheden en bezwaren in die de toestand van het milieu anno 2026 met zich meebrengt. Uiteindelijk wordt met deze activiteit (toch) de soortenrijkdom aan planten en insecten vergroot, waardoor de tuin als hotspot van biodiversiteit in Nijmegen in stand blijft. Door aanleg van een nieuwe trap kunnen bezoekers die vegetatie van dichtbij waarnemen.
- 2) **Het project Energietransitie Hortus Nijmegen.**
Wij stellen ons ten doel om een substantieel deel van onze energiebehoefte zelf op te wekken door plaatsing van zonnepanelen. Het tweede doel is de verbetering van de verwarming van de kas voor het comfort van onze vrijwilligers: de houtkachel wordt vervangen door infrarood verwarming, aangevuld met elektrische kasverwarming (vorstbeveiliging in plantenkas).
Het besluitvormingsproces met betrekking tot de plaatsing van de zonnepanelen (-locatie) is nog in ontwikkeling. Het plan kan alleen doorgang vinden als we een sponsor vinden die wil bijdragen aan een substantieel deel van de kosten.
- 3) **Het project renovatie en opwaardering van de Kas.**
De afgelopen jaren zijn er diverse verbeteringen doorgevoerd in de inrichting van de kas. In 2026 wordt de grote kas gerenoveerd waardoor de kas nog beter geschikt wordt gemaakt voor het ontvangen van bezoekers. Een van de verbeteringen betreft het vervangen van de glazen behuizing van de kas; dit wordt vervangen door nieuw veiligheidsglas.

3. TUINEN

3a. Botanische Tuin

De Botanische Tuin is het hart van de Hortus. In zijn 50-jarig bestaan is de tuin met ups en downs gegroeid tot wat hij nu is: een Groene Schatkamer met een enorme soortenrijkdom. De tuin herbergt ruim 500 plantensoorten die gegroepeerd zijn in deelgebieden zoals moeras, heide, het Alpinum en bloemrijke graslanden. Doordat de tuin op een vrij kleine oppervlakte ligt vraagt dit om veel onderhoud om de deelgebieden hun eigen karakter en herkenbaarheid te laten houden. Het dagelijks beheer en onderhoud is daarom een must. Dit wordt uitgevoerd door een door de jaren heen gegroeid vast team van vrijwilligers die dagelijks met kruiwagen en gereedschap onder begeleiding van de coördinator B-tuin de tuin onderhoudt. Inmiddels is

in deze groep zoveel ervaring opgebouwd dat de vrijwilligers min of meer ‘zelfsturend’ aan de slag zijn.

De tuin richt zich op verschillende doelgroepen: de dagelijkse bezoekers, wandelaars uit de buurt en de universiteit en het ziekenhuis maar ook veel tuinliefhebbers uit het hele land. Veel bezoekers maken ook gebruik van de horecavoorziening.

Het enkele jaren geleden vastgestelde beheerplan heeft voornamelijk een conserverend karakter. Dat ziet op het behoud van de status quo, aangevuld met suggesties voor vernieuwing, bijvoorbeeld de aanpak van de zomen tussen de paden en de bospercelen. Met deze aanpak is in 2025 een start gemaakt. De vraag is nu wat onze ambitie voor de tuin is. Uitgangspunt blijft het gedachtegoed van grondlegger Victor Westhoff, het opgestelde beheerplan en de capaciteit en deskundigheid van onze vrijwilligers. De Hortus is en blijft immers een werkgemeenschap van vrijwilligers. De kosten spelen ook een rol. De kleine begroting biedt geen ruimte voor investeringen anders dan onderhoud. De uitwerking van plannen moet getemporiseerd plaatsvinden. En we realiseren ons: ‘het schaakspel met de natuur’ (Westhoff) bepaalt de maakbaarheid van de tuin.

Vijftig jaar onderhoud leerde ons hoe de tuin zich gedraagt onder de huidige milieuomstandigheden en onder invloed van onze beheermaatregelen: We zien delen van de tuin vergrassen door stikstofdepositie; we hebben last van woekerende planten die alles overnemen als we ze geen halt toeroepen; het heidevak is moeilijk onderhoudbaar; het rivierduin verdween min of meer en de zomen langs de paden vragen veel onderhoud. Andere locaties zoals bospercelen en veenmoeras vragen minder, maar grover onderhoud en bevatten nog veel van de toen aangeplante soorten. Zeldzame soorten worden met veel passie soms tot op de centimeter beheerd en kunnen zo met trots aan bezoekers getoond worden. Ook bleek de zonnige, niet vergraste helling van het Alpinum goed te onderhouden, al kostte dit veel energie en tijd.

De keuze voor de toekomst is behoud én vernieuwing op grond van drie uitgangspunten:

- uitvoering van het conserverende beheer van het beheerplan,
- vernieuwing van het Alpinum, de zomen en het rivierduin,
- versterking van de populaties van kensoorten die de tuin moet hebben en ontwikkeling van een plan om dat realiseren

Voor het onderhoud blijft het beheerplan leidend. Er zal doorlopend aandacht worden besteed aan het versterken van plantengemeenschappen door inbreng van ontbrekende kensoorten van de gemeenschappen. We pakken de vernieuwingen in de tuin planmatig en systematisch aan. Het knuppelpad werd vernieuwd in 2024 en de zomen van de vijver en het open gebied ten zuidoosten van de vijver werden in 2025 aangepakt. In de zomen wordt ruimte gemaakt voor de karakteristieke zoomplanten en exemplaren van diverse soorten worden op geschikte plekken geplant. In het open gebied ten zuidoosten van de vijver zijn vijf lindebomen geplant. Zij vervangen de monumentale beuken die hier eerder stonden. Dit centrale punt in de botanische tuin wordt ingericht als startpunt voor rondleidingen in de tuin.

Daarnaast worden twee grote vernieuwingsprojecten uitgevoerd die reeds in 2025 werden voorbereid. Dit zijn projecten op het Alpinum en in het heideterrein. Op het Alpinum wordt de noordhelling vernieuwd. Hiervoor werd een projectplan gemaakt dat voor financiering wordt voorgelegd aan het Dinamo Fonds. Op het heideterrein wordt een nieuwe vegetatie ontwikkeld in samenwerking met de Radboud Universiteit (Levend Archief) en de Universiteit Leuven.

Voor de vernieuwing van de vegetaties worden in eigen beheer planten gekweekt in samenwerking met Levend Archief. De kweekactiviteiten kunnen deels in de kassen en in de proeftuin van de Radboud Universiteit plaatsvinden en deels in de eigen kas en in de Tuin van de Toekomst.

3b. Tuin van de Toekomst

Het beheerplan 2023 introduceerde deze nieuwe benaming ter vervanging van “Theetuin”.

De Tuin van de Toekomst bestaat uit diverse sierborders en verschillende onderdelen zoals onder andere de schaduwtuin, de kweek- en composthoek, de waterbakken, het insectenhof, de kruidentuin, de Australische en Mediterrane planten.

De Tuin van de Toekomst heeft een hoge attractieve sierwaarde. Het is een plaats waar bezoekers aangenaam kunnen vertoeven en kunnen leren hoe een tuin “met de natuur mee” aangelegd en onderhouden kan worden. “Toekomst” betekent: klimaatbestendig, duurzaam en (ook) biodivers. Daarnaast biedt deze tuin een podium voor kunst en cultuur.

Het realiseren van de educatieve doelstelling voor bezoekers en geïnteresseerde groepen uit vele hoeken van de samenleving speelt een steeds grotere rol.
De staat van onderhoud in de sierborders is (nog) wisselend.

In het beheerplan staat per border en per onderdeel de situatie beschreven en het streefbeeld, inclusief enkele adviezen en aanzetten tot vernieuwing. Adviezen uit het beheerplan worden zo goed als mogelijk nageleefd en aangevuld met ingewonnen kennis. Dat betreft zowel behoud (regulier onderhoud) als vernieuwing (“vernieuwend” onderhoud in het kader van meer duurzaam tuinieren). De tuinafvalstroom werd aangepakt met een nieuwe composteerplaats met bladcompostkorven. Er is meer zorg voor de juiste plant op de juiste plek, voor ecologisch bodembeheer en duurzaam waterbeheer.

Het adagium was in de afgelopen periode steeds meer gericht op ‘werken met de natuur’ mee. De aandacht verschoof van ‘tuin’ naar ‘tuinieren’ en van ‘nette klassieke tuin’ naar een ‘Hortus Arcadië’, verwijzend naar de Griekse duiding van een idyllisch, paradijselijk landschap vol natuur, herders, eenvoud en harmonie. Dé innovatie in 2025 was de inrichting en opening van de nieuwe publieksingang met de vernieuwing en uitbreiding van de paden en de herinrichting van de zuidkant van de tuin. Het wordt ook meer een ‘leertuin’ ten behoeve van natuureducatie. De nadruk komt te liggen op het aanleggen en onderhouden van een tuin: van aanleg en bodembeheer naar plantkeuze, onderhoud en beregening.

Voor de komende jaren blijft het beheerplan leidend waarin de inrichting en het beheer van alle onderdelen goed beschreven. De borders aan de oostkant krijgen meer prioriteit.

Ook voor deze tuin gelden drie uitgangspunten:

- het beheerplan wordt gevolgd;
- er worden plannen van aanpak opgemaakt op basis van de noties “van tuin naar tuinieren” en “van klassieke tuin naar tuin van de toekomst” met het oog op bodem, plantenkeuze, beregening en onderhoud;
- de achterstandsgebieden worden aangepakt: het insectenhotel, de prairie en de linkerkant van het pad.

4. HUIS EN ERF

4a. Team Horeca

Dit team biedt eenvoudige dag horeca en het faciliteert bijeenkomsten, feesten en evenementen. De medewerkers worden geschoold zodat correct en hygiënisch wordt gewerkt. Ze worden ook geschoold zodat voorlichting gegeven kan worden over de Hortus. Deze medewerkers staan immers in direct contact met de bezoekers. Deze educatieve activiteiten worden vanuit het Team Educatie geïnitieerd en aangestuurd.

In 2025 nam de omzet van de horeca verder toe. Nieuw: er werden ook lunches voor groepen verzorgd. Dit leverde een minder gewenste verhoging van de werkdruk op. Verdere groei wordt daarom afgeremd. Daarom zal vanaf 2026 gekozen worden voor betere spreiding van en mogelijk zelfs stop op activiteiten.

Hoewel de inkomsten van de horeca belangrijk zijn voor het (voort)bestaan van de Hortus, wordt het niet gezien als een hoofdactiviteit. De Hortus is een schatkamer, geen gelagkamer. De balans wordt kritisch gemonitord.

De Horeca van de Hortus zal zich ook de komende jaren (verder) ontwikkelen tot een horeca van de toekomst: Dat betekent aandacht voor duurzaamheid met betrekking tot de inkoop en het aanbod horeca-breed alsmede de afvalscheiding.

4b. Team Onderhoud

In 2025 werd het onderhoudsteam gevormd. Het heeft een grote rol gespeeld in de verbeteringen van de voorzieningen (blokhut, kas, toiletunit, bestrating etc.). Er werd een basis gelegd voor planmatig onderhoud naast de planning van noodzakelijke vernieuwingen. Voor 2026 staan het optimaliseren van het gebruik van de keuken en de kas op het programma en het project Energie en Warmte, dat gericht is op duurzame stroomvoorziening (zonnepanelen) en effectieve verwarming van de kas (infrarood).

De Hortus beheert behalve de tuinen ook opstallen, bestaande uit zowel roerend als onroerend goed. Vanaf 2026 zal een samenhangend en planmatig vastgoedbeleid worden ontwikkeld met aandacht voor de technisch/bouwkundige staat en reële afschrijvingstermijnen. Bestemmingsreserves en (vervangings-)investeringen kunnen zo goed worden vastgesteld.

De inventarisatie vindt ook plaats met het oog op de gebruiks- en beheerovereenkomsten met de Radboud Universiteit en de gemeente Nijmegen. Deze worden vervolgens aangepast aan de actuele situatie.

5. PUBLIEK

5a. Team Educatie

In 2025 kreeg het team Educatie een nieuwe teamleider. Er werden diverse nieuwe educatieve programma's ontwikkeld en voorbereid.

De afstemming van de educatieve activiteiten met het team Cultuur en Evenementen vraagt nu aandacht. Omdat diverse activiteiten en evenementen zien op zowel educatie als cultuur. Voor omvangrijke eigen evenementen zoals Vier de Lente en het Hortus Café is dus afstemming binnen de projectgroepen noodzakelijk.

Daarnaast is het belangrijk om de programmering van publieksactiviteiten in de Hortus goed op elkaar af te stemmen. Het gaat om het faciliteren van groepen voor activiteiten, bijeenkomsten en feesten. Deze afstemming zal elk kwartaal worden besproken in de KP.

Er zal een Hortus-brede discussie worden georganiseerd over de doelgroepen die we willen bereiken en de vraag hoe dat moet gebeuren (publiciteit). Het gaat daarbij ook om een visie op educatie, passend binnen de doelstelling van Hortus Nijmegen.

5b. Team Cultuur en Evenementen

Dit team heeft de afgelopen jaren de programmering van de publieksactiviteiten gedaan, onder de namen 'Programmaraad' en 'Programmering'. Nu ligt het accent op het cultuurprogramma met het Team Educatie. Het team Cultuur en Evenementen continueert de programmering van concerten. De mogelijkheden worden verkend om ook theatervoorstellingen te programmeren.

In het licht van eerdergenoemde werkdruk (zie 4a. Team Horeca) zal dit team meer aandacht hebben voor spreiding van de publieksactiviteiten en, indien nodig, een matiging van het faciliteren van groepen. De analyse van bezoekersaantallen kan hierbij helpen. In 2026 zal dit verder worden verkend.

6. WERKGEMEENSCHAP

6a. Team Medewerkers

Eind 2025 waren circa 80 mensen actief binnen de Hortus : 5 betaalde medewerkers, vijf traject-vrijwilligers en circa 70 vrijwilligers.

We hebben in principe geen maximum gesteld aan het aantal vrijwilligers binnen de werkgemeenschap. Er zijn zorgen geuit over een verdere toename van het aantal, dit met betrekking tot de 'span of control'. Het idee is om per team een maximum aan medewerkers vast te stellen onder voorwaarde dat het team goed blijft functioneren. Het is aan de coördinator om dat te monitoren en te bepalen.

Er is nu binnen enkele teams behoefte aan meer medewerkers (kantoor, educatie).

Er is dus ruimte voor groei. Die groei mag niet ten koste gaan van de werkbaarheid binnen de teams afzonderlijk.

We houden wel vast aan een minimum inzet van uren per vrijwilliger (2 dagdelen), met hooguit uitzonderingen in bijzondere situaties.

We hebben behoefte aan medewerkers met speciale kwaliteiten (bijvoorbeeld projectontwikkeling, fondsenwerving).

In 2025 is het team Medewerkers uitgebreid met een medewerker die de traject-vrijwilligers begeleidt. Recent werd deze taakstelling nader omschreven. Er wordt voor 2026 een maximum gehanteerd van het aantal tegelijkertijd lopende trajecten ($\leq 10\%$ van het totaal aantal medewerkers).

De teamleider voor de personele zaken droeg na jarenlange toegewijde dienst haar werkzaamheden over aan haar opvolger per 1 januari 2026. Dit jaar wordt de vrijwilligersadministratie gedigitaliseerd, rekening houdend met Algemene Verordening Gegevensbescherming.

6b. Team Kantoor

Dit team bestaat uit twee medewerkers en de taken zijn veelomvattend. Het kantoor speelt een belangrijke rol in de financiële en overige administratie, het verwerken van binnenkomende berichten en de interne en externe communicatie. Het team dient versterkt te worden met een medewerker die zich bezighoudt met de interne digitale communicatie.

In 2025 heeft de penningmeester, samen met de directeur en de kantoormedewerkers, geïnventariseerd hoe de financiële processen lopen en welke aanpassingen nodig zijn om aan de eisen van de Governance Code te voldoen. In 2026 worden de processen geoptimaliseerd. Hierbij wordt het boekhoudkantoor (Tax Tigers) betrokken.

De activiteiten op financieel administratief gebied moeten transparant zijn voor bestuur en KP met betrekking tot de inkomsten en uitgaven in relatie tot de begroting. Ook de teamleiders zijn (mede)verantwoordelijk voor een juiste balans tussen inkomsten en uitgaven in hun deelbegrotingen.

7. BESTUUR

Het bestuur bestaat uit 3 leden en draagt de eindverantwoordelijkheid voor de Stichting. Het bestuur ontvangt in via de directeur voorstellen die worden voorbesproken in de Kernploeg. Bij de besluitvorming zullen de visie en de doelstellingen van de Hortus telkens in het oog worden gehouden.

In 2025 werden goede stappen gezet naar het optimaliseren van de professionalisering van de organisatie. De taken en verantwoordelijkheden van de verschillende onderdelen zoals bestuur, directeur, kernploeg en medewerkers/vrijwilligers werden vastgelegd en intern gecommuniceerd. Tevens werd de Governance Code van de Hortus Nijmegen vastgesteld.

Ook de komende jaren zal het proces van deze professionalisering voortgaan. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden zullen zo laag mogelijk in de organisatie worden neergelegd, de directeur monitort en voorziet het bestuur van informatie, knelpunten en voorstellen. Het proces wordt continu geëvalueerd en bijgesteld. Wij kijken terug op een goed 2025 en van daaruit naar de komende jaren.

8. SAMENVATTEND: DE AGENDA VOOR 2026

De activiteiten die in 2025 werden opgepakt, worden de komende jaren voortgezet.

De vernieuwing van beide tuinen wordt gecontinueerd.

De planning is deels duidelijk, zoals de realisatie van een nieuwe toegang en bewegwijzering, maar dat geldt niet voor alle activiteiten. Met name in de tuinen zelf zullen voortdurend afwegingen moeten worden gemaakt met betrekking tot conserveren versus vernieuwen. Dat vraagt om goede communicatie en samenwerking die leiden tot transparante besluitvorming met draagvlak.

Door het aanbod van cursussen en evenementen zullen wij steeds beter de schatten van beide tuinen aan onze bezoekers kunnen presenteren. Het belang van het beheer van de tuinen prevaleert. Het geven van feesten zal dan ook beperkt worden: in principe alleen voor de eigen medewerkers en hun families en bijvoorbeeld voor bevriende natuurorganisaties en buurtverenigingen. Het is mogelijk gebleken om voor onze bezoekers een mooie, volle jaarkalender vast te stellen die ook een financieel gezonde Hortus ondersteunt. De inkomsten uit de horeca, ontvangsten en donaties zijn voldoende om de kosten van de organisatie, inclusief betaalde krachten en kosten van evenementen, cursussen en rondleidingen te dekken. De komende jaren zal dat weer gebeuren, met een aantal extra accenten.

Op de eerste plaats willen we onze bezoekers beter ontvangen en hen betere informatie geven. De opening van de nieuwe toegang en daarbij de betere informatievoorziening in het Park Brakkenstein en in onze beide tuinen leveren daar een bijdrage aan.

In het verlengde hiervan zorgen we dat de opstallen en het terrein bij de opstallen er steeds beter uitzien.

De komende jaren zal de professionalisering van de bedrijfsvoering voortgaan ten behoeve van onze fijne werkgemeenschap in een financieel gezonde Hortus die ook de komende periode externe financieringsbronnen kan aantrekken.

Mogen de komende jaren weer mooie Hortusjaren zijn!